

Ο χρόνος τρέχει...
Memento mortis...
Θυμήσου τον θάνατο...

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΕΤΑΞΕ

ΑΘΩΟΙ ΕΝΟΧΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

 ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κεφάλαιο 1

«Δηλαδή, αυτό το κορίτσι πάσχει από... πώς το είπες το σύνδρομο;»

Ο αστυνόμος Βαρσάμης κοιτούσε την Έλσα με βλέμμα σαστισμένο.

«*Pseudologia fantastica*» του απάντησε η γυναίκα.

«Που σημαίνει σε απλά ελληνικά;» τη ρώτησε πίνοντας μια γουλιά από τον ελληνικό βαρύ γλυκό και όχι καφέ του, φτιαγμένο όπως πάντα από τα χέρια του μπαμπα-Χαράλαμπου, που είχε το καφενείο κοντά στο αστυνομικό τμήμα.

«Είναι μυθομανής».

«Δηλαδή, όλα αυτά που σου είπε τα έβγαλε από το μυαλό της;»

«Ακριβώς... ή τουλάχιστον αυτό ισχυρίζεται ο ψυχολόγος που την παρακολουθεί από τα έντεκά της χρόνια».

«Αμφιβάλλεις;»

Η Έλσα σηκώθηκε από την καρέκλα της κι άρχισε να βηματίζει μέσα στο γραφείο του αστυνόμου. Εκείνος προτίμησε να παραμείνει σιωπηλός, περιμένοντας

την απάντησή της. Την εκτιμούσε πολύ αυτή τη γυναίκα και έδινε μεγάλη σημασία στα λόγια της. Άλλωστε, ήταν γνωστό ότι είχε βοηθήσει την αστυνομία ουκ ολίγες φορές και χάρη στη δική της συνδρομή είχαν διαλευκανθεί εγκλήματα που ίσως θα έμεναν άλυτα αν δεν υπήρχε εκείνη. Από τότε που πρωτοσυναντήθηκαν, πριν από έναν χρόνο, όταν η γνωστή ψυχολόγος κλήθηκε να συνθέσει το ψυχολογικό προφίλ του Απόλλωνα Ροδόπουλου, ενός επικίνδυνου εγκληματία, έγιναν όχι μόνο συνεργάτες αλλά και φίλοι.

«Ήταν ο τρόπος που μου μίλησε, Μάνο, όχι μόνον αυτά που μου είπε» του απάντησε μετά από μια σύντομη σιωπή. «Τα μάτια της... το χαμόγελό της... η ειρωνεία στη φωνή της...»

«Αποκλείεται, δηλαδή, ο ψυχολόγος της να έχει δίκιο; Εννοώ, δεν μπορεί να είναι όλα βγαλμένα από τη φαντασία της;»

Η Έλσα ξανακάθισε στην καρέκλα αναστενάζοντας.

«Όχι... δηλαδή, δεν ξέρω. Ειλικρινά, δεν ξέρω» είπε κουνώντας με έμφαση το κεφάλι της.

Ο Βαρσάμης άναψε τσιγάρο και παρακολούθησε για λίγο τον καπνό να ανεβαίνει στο ταβάνι σχηματίζοντας γκριζες τολύπες. Δεν πρόσφερε τσιγάρο στην Έλσα. Ήξερε ότι το είχε κόψει εδώ και καιρό. Το είχε υποσχεθεί στη θετή της κόρη και κρατούσε την υπόσχεσή της. Δεν θα την έβαζε εκείνος σε πειρασμό να την καταπατήσει. Βέβαια, και από τον ίδιο ο γιατρός είχε ζητήσει επανειλημμένως να κόψει τη βλαβερή για την υγεία του συνήθεια, ειδικά μετά το έμφραγμα που είχε υποστεί. Όμως, ο Βαρσάμης είχε τη

δική του φιλοσοφία για τη ζωή και το τσιγάρο αποτελούσε αναπόσπαστο κομμάτι της.

«Θέλεις να πάρουμε τα πράγματα από την αρχή;» τη ρώτησε ήρεμα.

Εκείνη έγνεψε καταφατικά και άρχισε να του εξιστορεί όλα όσα είχαν συμβεί προτού μεταφέρουν τη Ζωή Κομνηνού στην Ασφάλεια.

«Όπως σου είπα, πήγαμε τη μικρή στο γραφείο του διευθυντή του κολεγίου, του Απόστολου Βραχνού. Ζήτησα να έρθουν οι γονείς της, και όντως εκείνοι έφθασαν μετά από λίγη ώρα. Περίμενα να δω δυο ανθρώπους καταθορυβημένους, ανάστατους. Ομολογώ, όμως, ότι με εξέπληξαν. Ήταν ήρεμοι και μάλλον... πώς να σ' το πω... προετοιμασμένοι. Σαν να είχαν βιώσει κατ' επανάληψη την ίδια κατάσταση. Μας εξήγησαν ότι η Ζωή πάσχει από μυθομανία, ότι πολύ συχνά, από τότε που ήταν μικρή, επινοούσε ιστορίες που τους έχουν δημιουργήσει πολλά προβλήματα. Μάλιστα, λίγη ώρα αργότερα κατέφθασε και ο ψυχολόγος που την παρακολουθεί εδώ και χρόνια και επιβεβαίωσε τον ισχυρισμό τους. Ο άνθρωπος θεωρούσε ότι εδώ και μία διετία περίπου, μετά από πολύ κόπο, μακροχρόνια θεραπεία και άπειρες συνεδρίες, η κατάστασή της είχε βελτιωθεί σημαντικά. Για λόγους που αδυνατεί και ο ίδιος να κατανοήσει, φαίνεται ότι η κοπέλα βρίσκεται σε παροξυσμό και ότι άρχισε ξανά να πλάθει ιστορίες με το μυαλό της. Η μόνη εξήγηση που πρότεινε ήταν πως ίσως η διάλεξή μου να της ενέπνευσε μια καινούργια. Βέβαια, δεν θα μπορούσα να αρκεστώ στα λόγια του. Καλέσαμε την αστυνομία και η Ζωή μεταφέρθηκε στο τμήμα. Τη συνόδευσε ο πατέρας

της, ο οποίος είναι δικηγόρος και, απ' ό,τι κατάλαβα, έχει βρεθεί πολλές φορές στην ίδια θέση. Εκεί την ανέκριναν και τελικά την άφησαν ελεύθερη».

«Δεν γινόταν διαφορετικά. Βλέπεις, για τις ημέρες και τις ώρες που διαπράχθηκαν αυτά τα εγκλήματα, η μικρή έχει ακλόνητο άλλοθι. Όταν έγινε το πρώτο, εκείνη βρισκόταν στη Θεσσαλονίκη. Υπάρχουν αποδείξεις γι' αυτό, δεν μπορούμε να το αμφισβητήσουμε. Στο δεύτερο, ήταν όλη νύχτα με τους γονείς της στο Καζίνο Λουτρακίου. Οι κάμερες του καζίνο επιβεβαιώνουν τον ισχυρισμό της. Όσο για το τρίτο, διαπράχθηκε όταν η Ζωή βρισκόταν στη Ζυρίχη μαζί με τους συμφοιτητές της, στην εκδρομή που διοργάνωσε το κολέγιο. Πολλοί μάρτυρες το κατέθεσαν ήδη. Οπότε, γιατί εξακολουθείς να το σκέφτεσαι;»

«Ήξερε πολλές λεπτομέρειες και για τα τρία εγκλήματα» δικαιολογήθηκε η Έλσα.

«Λεπτομέρειες που θα μπορούσε να έχει διαβάσει στις εφημερίδες ή στον άλλον τον διάολο, το διαδίκτυο. Ξέρεις από πρώτο χέρι ότι τα συγκεκριμένα εγκλήματα δεν ήταν συνηθισμένα. Απασχόλησαν πολύ τον Τύπο, έδωσαν τροφή για να διατυπωθούν αναρίθμητες εικασίες. Πολύ μελάνι χύθηκε για την περιγραφή τους και τα ηλεκτρολόγια πήραν φωτιά. Προφανώς, λοιπόν, η Ζωή διάβασε κάπου τις λεπτομέρειες που αναφέρεις και στη συνέχεια τις αναπαρήγαγε. Άσε που, απ' ό,τι έμαθα, ο πατέρας της είναι ποινικολόγος, και μάλιστα από τους πιο γνωστούς. Ξέρεις τη μανία των δικηγόρων να το παίζουν ντετέκτιβ και να συζητούν μεταξύ τους για ανεξιχνίαστα εγκλήματα, δίνοντας ο καθένας τη δική του εκδοχή για τη λύση τους.

Μπορεί κάτι να άκουσε και από κείνον. Η μικρή έχει πρόβλημα, αυτό είναι όλο. Της αρέσει να βγάζει ιστορίες από το μυαλό της για να τραβάει την προσοχή».

Η Έλσα δεν του απάντησε αμέσως. Έμεινε για λίγο σιωπηλή, με το βλέμμα της προσηλωμένο στο κενό, και ύστερα γύρισε αργά το κεφάλι της και βύθισε τα μάτια της στα δικά του.

«Αυτό ακριβώς είναι το πρόβλημά μου» είπε χαμηλόφωνα. «Οι παθολογικά ψεύτες προσπαθούν να επινοήσουν ψέματα αληθοφανή. Το δικό της κατέρρευσε σαν χάρτινος πύργος μέσα σε δευτερόλεπτα».

«Μπορεί να είναι αυτό που είπε ο ψυχολόγος της» αντέτεινε ο Βαρσάμης. «Η διάλεξή σου της έδωσε το έναυσμα να πλάσει μια ιστορία. Δεν είχε τον χρόνο να σκεφτεί τις λεπτομέρειες, ώστε να μοιάζει αληθινή».

Η Έλσα κούνησε το κεφάλι της αρνητικά. Μπορεί ο αστυνόμος να είχε δίκιο σε αυτά που έλεγε, όμως κάτι μέσα της τής φώναζε πώς δεν ήταν ακριβώς έτσι.

«Και με το έγκλημα που είπε ότι θα γίνει; Έχουμε κάτι;» ρώτησε τον αστυνόμο.

Εκείνος ανασήκωσε απλώς τους ώμους.

«Τίποτε» την καθησύχασε. «Νεκρική σιγή» συμπλήρωσε και αμέσως έκανε έναν μορφασμό, στραβώνοντας κωμικά το στόμα του, αφού κατάλαβε πόσο άκομψο ήταν το σχόλιό του.

«Θέλω να μάθω τα πάντα γι' αυτήν. Μπορείς να με βοηθήσεις;» τον παρακάλεσε η γυναίκα. «Οι γονείς της είπαν ότι και άλλες φορές έχει απασχολήσει τις αρχές, ισχυριζόμενη ότι προέβη σε διάφορες πράξεις, που όμως αποδεί-

χθηκαν όλες αποκυήματα της φαντασίας της. Μπορούμε να μάθουμε ακριβώς τι είδους αδικήματα ισχυρίστηκε ότι διέπραξε;»

«Το μόνο εύκολο» της αποκρίθηκε ο Βαρσάμης. «Σε τι θα σου χρησιμεύσει, ωστόσο, αυτό;»

Η Έλσα τον κοίταξε με ύφος τόσο σοβαρό, που ο αστυνομός ένιωσε την ανάγκη να ανάψει άλλο ένα τσιγάρο, παρότι το προηγούμενο έκαιγε ακόμη στο τασάκι.

«Θέλω να κατανοήσω την ψυχολογία της. Κάτι δεν μου αρέσει σ' αυτήν. Δεν είναι η τυπική μυθομανής. Οι άνθρωποι αυτοί είναι συνήθως υπερβολικά ανασφαλείς. Η Ζωή, εντούτοις, αποπνέει ακλόνητη αυτοπεποίθηση, είναι πολύ σίγουρη για τον εαυτό της. Και αυτή ακόμα η στάση του σώματός της δεν δείχνει άτομο με έλλειψη αυτοεκτίμησης. Έπειτα, είναι και το άλλο. Όταν αποκαλύπτεται το ψέμα των μυθομανών, εκείνοι εξακολουθούν να επιμένουν σε αυτό, πολλές φορές θυμώνουν, γίνονται ακόμη και βίαιοι. Αντίθετα, εκείνη έδειχνε να το διασκεδάζει. Μάλιστα, τη στιγμή που ζήτησα να ειδοποιηθούν οι γονείς της και η αστυνομία, είπε: “Θα γελάσουμε!”. Αυτά ακριβώς ήταν τα λόγια της. Διασκεδάζει με την αποκάλυψη των ψεμάτων της, κάτι διόλου συμβατό με το σύνδρομο από το οποίο υποτίθεται ότι πάσχει».

«Υποτίθεται;» τη διέκοψε ο Βαρσάμης σηκώνοντας το φρύδι του.

«Μπορεί ο ψυχολόγος της να επιμένει, ωστόσο εγώ δεν έχω πειστεί ακόμη».

«Το συζήτησες μαζί του;»

«Ναι, όμως δεν έδειξε να πτοείται. Μου είπε ότι δεν

αντιδρούν όλοι οι μυθομανείς με τον ίδιο τρόπο, κάτι στο οποίο ασφαλώς έχει δίκιο. Παρά τούτα, η απόκλιση στη συμπεριφορά της είναι τόσο μεγάλη ώστε δεν μπορώ να τη δικαιολογήσω πολύ εύκολα. Του ζήτησα να συναντηθούμε και να συζητήσουμε αναλυτικά την περίπτωση της. Κλείσαμε ραντεβού για αύριο το μεσημέρι. Όμως... σε παρακαλώ, Μάνο, κοίταξε αυτό που σου ζήτησα. Πρέπει να μάθω, να σχηματίσω μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα προτού συναντηθώ μαζί του...»

«Εντάξει, Έλσα» την καθησύχασε ο Βαρσάμης. «Σου υπόσχομαι ότι μέχρι αύριο το πρωί θα έχω συγκεντρώσει όλες τις πληροφορίες που μου ζήτησες».

Το κουδούνισμα του τηλεφώνου διέκοψε την κουβέντα τους. Ο Βαρσάμης άπλωσε το χέρι του κι έπιασε το ακουστικό, ενώ συγχρόνως τα μάτια του πέρασαν φευγαλέα πάνω από την παλιά γκριζα συσκευή με το στρογγυλό καντράν, που μπορεί εδώ και χρόνια να βρισκόταν εκτός λειτουργίας, όμως εξακολουθούσε να κατέχει περίοπτη θέση στο γραφείο του, παρέχοντας έτσι έναν ακόμα λόγο στους συναδέλφους του να τον αποκαλούν πειρακτικά «Παλιατζούρα».

«Ναι;» απάντησε απρόθυμα, καθώς δεν του άρεσε καθόλου να τον διακόπτουν όταν είχε σοβαρή συζήτηση.

Η Έλσα έστρεψε αλλού το βλέμμα της από διακριτικότητα, όμως η αυθόρμητη κραυγή που βγήκε ασυγκράτητη από το στόμα του Βαρσάμη την ανάγκασε να ξαναγυρίσει απότομα το κεφάλι της προς το μέρος του.

«Τι;» ρώτησε ο αστυνόμος γουρλώνοντας τα μάτια. «Είσαι απολύτως σίγουρος γι' αυτό; Εντάξει, έρχομαι αμέσως!»

Έκλεισε το τηλέφωνο κοπανώντας με δύναμη το ακου-

στικό στη βάση του, κι αμέσως σηκώθηκε, άρπαξε το σακάκι του από τον καλόγερο που βρισκόταν πίσω από την καρέκλα του και έκανε νόημα στην Έλσα να τον ακολουθήσει.

«Τι συμβαίνει;» τον ρώτησε εκείνη, τρέμοντας για την απάντηση που θα έπαιρνε.

«Εκείνο το “νεκρική σιγή” που σου είπα λίγο πιο πριν το θυμάσαι; Ε, λοιπόν, ξέχασέ το! Ή, μάλλον, κράτα μόνο τη λέξη “νεκρική”. Πάμε, θα σου τα πω όλα στον δρόμο».

Είχε σουρουπώσει για τα καλά και το σκοτάδι είχε αρχίσει να καλύπτει με το πυκνό του πέπλο την ερημική τοποθεσία. Το φεγγάρι έλαμπε επιβλητικό στον ουρανό, περικυκλωμένο από σκούρα σύννεφα, ενώ τα αστέρια αρνούνταν τούτη τη βραδιά να εμφανιστούν στο στερέωμα, θαρρείς και δεν ήθελαν να σπιλωθεί το φως τους πέφτοντας πάνω στη σκηνή του νέου εγκλήματος. Ο αστυνόμος Βαρσάμης και η Έλσα είχαν φτάσει πριν από λίγα λεπτά στο μέρος όπου είχε βρεθεί το τέταρτο πτώμα, στην Παλαιά Εθνική Οδό, λίγα μόλις χιλιόμετρα έξω από τη Μάνδρα. Στέκονταν τώρα μπροστά στο άψυχο σώμα, κοιτάζοντάς το με βλέμμα που φανέρωνε τον αποτροπιασμό τους. Στα μάτια του Βαρσάμη είχε ζωγραφιστεί με τα πιο ζοφερά χρώματα και κάτι άλλο: η απορία. Μπορεί στην καριέρα του να είχε αντικρίσει άπειρες φορές τον θάνατο, ο τρόπος όμως με τον οποίο επέλεξε ο δολοφόνος να κόψει το νήμα της ζωής τούτου του άμοιρου πλάσματος ήταν κάτι που δεν το είχε ξαναδεί ποτέ.

Το νεκρό σώμα κειτόταν στο έδαφος μπροστά τους, με τα πόδια και τα χέρια κλειστά, σαν σε στάση προσοχής. Αν

κάποιος κρατούσε τα μάτια του προσηλωμένα στο ύψος του λαιμού του, δεν θα μπορούσε να αντιληφθεί το μαρτύριο στο οποίο υποβλήθηκε μέχρι να το λυτρώσει ο θάνατος. Μόλις, όμως, αντίκριζε το πρόσωπο, θα καταλάβαινε αμέσως ότι μέχρι να εγκαταλείψει η ψυχή αυτό το κορμί, μέχρι να βγει η τελευταία ανάσα από τα νεανικά χείλη, το κορίτσι βασανίστηκε άγρια, και μάλιστα με τρόπο που όμοιό του δεν είχε ποτέ συναντήσει ο αστυνόμος. Από το στόμα της κοπέλας εξείχε ένα μεταλλικό αντικείμενο που θύμιζε αχλάδι, ένα αχλάδι που είχε ανοίξει στα τέσσερα, σκίζοντας τα χείλη ώστε να χάσκουν κομματιασμένα σε μια αλλόκοτη, εφιαλτική γκριμάτσα, σπάζοντας το σαγόني που κρεμόταν διαλυμένο και παραμορφώνοντας το αναμφισβήτητα άλλοτε όμορφο πρόσωπο.

«Χριστέ μου, δεν είναι δυνατόν!»

Η φωνή της Έλσας τον υποχρέωσε να στραφεί απότομα προς το μέρος του. Μόλις αντίκρισε το έντρομο βλέμμα της, τα τραβηγμένα χαρακτηριστικά του προσώπου της, κατάλαβε ότι δεν ήταν το φρικτό θέαμα που προκάλεσε την αντίδρασή της, αλλά κάτι πολύ χειρότερο.

«Έλσα, τι συμβαίνει;» τη ρώτησε αγγίζοντάς τη στον ώμο.

Εκείνη δεν του απάντησε. Εξακολουθούσε να κοιτάζει το σώμα που κειτόταν μπροστά της, κουνώντας με απελπισία το κεφάλι της δεξιά και αριστερά, σαν να μην ήθελε να πιστέψει αυτό που αντίκριζε.

«Το “αχλάδι της αγωνίας”...» ψέλλισε τελικά η γυναίκα με φωνή που μόλις ακουγόταν.

Ο αστυνόμος έσμιξε τα φρύδια του σε μια έκφραση απορίας.

«Τι πράγμα;» τη ρώτησε, προσπαθώντας να καταλάβει σε τι αναφερόταν η ψυχολόγος.

Η Έλσα άφησε να της ξεφύγει ένας αναστεναγμός που βγήκε κατευθείαν από τα σωθικά της. Ύστερα, έσκυψε πιο κοντά στο άψυχο κορμί, παρατηρώντας προσεκτικά για μερικά δευτερόλεπτα το κοριτσίστικο πρόσωπο, σαν να ήθελε να βεβαιωθεί ότι δεν λάθευε στην εκτίμησή της. Ανασηκώθηκε κι έστρεψε αργά το πρόσωπό της προς τον αστυνόμο.

«Είναι το “αχλάδι της αγωνίας”, Μάνο» επανέλαβε βραχνά. «Στον Μεσαίωνα, με αυτόν τον τρόπο τιμωρούσαν τους ψεύτες. Το τοποθετούσαν βαθιά μέσα στο στόμα του θύματος. Βλέπεις στην κορυφή του “αχλαδιού” αυτό που μοιάζει με βίδα; Το περιέστρεφαν, και το “αχλάδι” άνοιγε στα τέσσερα, ξεσκίζοντας το στόμα και θρυμματίζοντας το σαγόνι...» Πέρασε το χέρι της πάνω από το μέτωπό της, αφήνοντας τα δάχτυλά της να βυθιστούν στις ρίζες των μαλλιών της κι έκλεισε για μια στιγμή σφιχτά τα μάτια της. «Κανονικά, αυτό το είδος βασανισμού δεν προκαλούσε τον θάνατο» συνέχισε παίρνοντας κοφτές ανάσες. «Στην προκειμένη, όμως, περίπτωση, φαίνεται ότι όποιος το χρησιμοποιήσει δεν αρκέστηκε στην κλασική εφαρμογή του. Το έβαλε τόσο βαθιά, που έφτασε μέχρι τον λαιμό της κοπέλας. Το κάθαμα! Την έπνιξε!»

ΑΘΩΟΙ ΕΝΟΧΟΙ

«Το αχλάδι της αγωνίας!» ψελθίζει έκπληκτη η Έλσα Γληνού, αντικρίζοντας το πτώμα της νεαρής Ζωής Κομνηνού, που πριν από λίγες ώρες δήλωνε υπεύθυνη για μια σειρά άλυτων φόνων.

Η φράση αυτή θα οδηγήσει την ίδια και τον αστυνόμο Μάνο Βαρσάμη σε μια αποτρόπαια διαπίστωση: Κάποιος δολοφονεί ανθρώπους χρησιμοποιώντας μεθόδους που ανάγονται στον Μεσαίωνα. Ποιος σπέρνει τον θάνατο με φρικτά βασανιστήρια; Ποιο είναι το κίνητρό του; Τι συνδέει τα θύματά του; Τι ρόλο παίζουν σ' αυτή την υπόθεση ο Στάθης Κομνηνός, ο καθηγητής Μεσαιωνικής Ιστορίας Ιορδάνης Φωκάς και ο δημοσιογράφος Φώτης Μπακιρτζής; Τι σημαίνει η φράση *Memento mortis* που ανακάλυψε η Έλσα στο ημερολόγιο της Ζωής;

Προσπαθώντας να δώσουν απάντηση στα ερωτήματα αυτά, η Έλσα και ο Βαρσάμης θα ξετυλίξουν το κουβάρι μιας τρομακτικής ιστορίας που θα βάλει σε κίνδυνο τη ζωή δύο αθώων παιδιών. Θα προλάβουν να τα σώσουν πριν είναι αργά;

Ο χρόνος τρέχει αμείλικτα κι εκείνοι ρίχνονται στο κυνήγι του άγνωστου δολοφόνου με μοναδικό στοιχείο το συμπέρασμα του αστυνόμου Γιαβρόγλη:

«Ήταν όλοι τους αθώοι».